

Co-funded by
the European Union

PROTECTWomen

**Προωθώντας την πρόληψη του εξαναγκαστικού
ελέγχου και της ψυχολογικής βίας κατά των γυναικών
που προέρχονται από ευάλωτες ομάδες**

PROTECT WOMEN
EMPOWER MINDS
PREVENT CONTROL

Πρόγραμμα συνεχούς επαγγελματικής ανάπτυξης
**Ενότητα 2. Βία στο πλαίσιο της έμφυλης ανισότητας: Κοινωνικές
παραδοχές**
Φύλλα δραστηριοτήτων

Αριθμός έργου: 2024-2-EL01-KA210-ADU-000286934.

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την δημιουργία του παρόντος υλικού δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει μόνο την άποψη των συντακτών/τριών και η Επιτροπή ή ο Ελληνικός Εθνικός Οργανισμός δεν δύναται να καταστούν υπεύθυνοι για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτό.

Δραστηριότητα αρ. 1

Ασκήσεις αναστοχασμού: Η νοοτροπία και τα στερεότυπα μου

Γράψτε τις πρώτες τρεις λέξεις που σας έρχονται στο μυαλό όταν ακούτε τα παρακάτω:

«Μετανάστρια»

«Γυναίκα που εξακολουθεί να έχει σχέση με τον κακοποιητή της»

«ΛΟΑΤΚΙ+ επιζήσασα έμφυλης βίας»

Κοιτάξτε τις λέξεις που γράψατε και σκεφτείτε:

- Ποιες βασίζονται σε γεγονότα;
- Ποιες ίσως να έχουν επηρεαστεί από υποθέσεις και/ή πολιτισμικά στερεότυπα;

1) Σκεφτείτε τις παρακάτω ερωτήσεις:

- Πώς μπορεί το πολιτισμικό μου υπόβαθρο να επηρεάσει τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζω τις επιζήσασες και τις επιλογές τους;
- Μήπως οι ασυνείδητες προκαταλήψεις που φέρω με κάνουν μερικές φορές να κατηγορώ όσες γυναίκες δεν φεύγουν από μια κακοποιητική σχέση;
- Υπάρχουν επιζήσασες από μια συγκεκριμένη ομάδα (π.χ. ΛΟΑΤΚΙ+, μετανάστριες κ.λπ.) τις οποίες ενστικτωδώς θεωρώ πιο «αποδεκτές» από ότι άλλες, και γιατί;

Εκτιμώμενη διάρκεια: 20 λεπτά

Δραστηριότητα αρ. 2

Διαβάστε την ιστορία και αξιολογήστε τη συμπεριφορά κάθε χαρακτήρα (Στέλλα, Βιτάλι, Ραλφ, μητέρα της Στέλλας και Γκόραν) σε μια κλίμακα από «καλύτερη» έως «χειρότερη».

Η ιστορία της Στέλλας

Κάπου σε μια χώρα μακρινή ζει μια όμορφη κοπέλα που τη λένε Στέλλα.

Είναι ερωτευμένη με τον ωραίο Βιτάλι, που ζει στην άλλη όχθη ενός πελώριου ποταμού. Νωρίτερα μέσα στον ίδιο χρόνο, όλες οι γέφυρες που διέσχιζαν τον ποταμό αυτό παρασύρθηκαν από μια τρομερή πλημμύρα και όλα τα σκάφη, πέρα από ένα, υπέστησαν ζημιές ή καταστράφηκαν.

Η Στέλλα ζητά από τον Ραλφ, τον ιδιοκτήτη του μοναδικού σκάφους που απέμεινε, να την μεταφέρει στην αντίπερα όχθη. Ο Ραλφ συμφωνεί, με έναν όρο: επιμένει ότι η Στέλλα πρέπει να κοιμηθεί μαζί του.

Η Στέλλα είναι μπερδεμένη. Δεν ξέρει τι να κάνει και τρέχει στη μητέρα της για να την συμβουλευτεί.

Η μητέρα της της λέει ότι δεν θέλει να αναμιχθεί στις προσωπικές υποθέσεις της Στέλλας. Σε απόγνωση, η Στέλλα κοιμάται με τον Ραλφ, ο οποίος στη συνέχεια την περνάει στην αντίπερα όχθη του ποταμού.

Χαρούμενη η Στέλλα βρίσκει τον Βιτάλι, σπεύδει να τον αγκαλιάσει και έπειτα του διηγείται όλα όσα συνέβησαν.

Ο Βιτάλι την απωθεί βίαια και η Στέλλα τρέχει μακριά, κλαίγοντας.

Κοντά στο σπίτι του Βιτάλι, η Στέλλα συναντά τον Γκόραν, τον καλύτερο του φίλο του και του λέει όσα έχουν συμβεί.

Ο Γκόραν χτυπά τον Βιτάλι για αυτό που έκανε στη Στέλλα και μετά φεύγει μαζί της.

Ερωτήσεις για αναστοχασμό:

- Πώς αποφάσισες ποια συμπεριφορά ήταν καλή και ποια κακή;
- Ποιο ρόλο παίζουν οι προσωπικές αξίες σε μια τέτοια διαδικασία;
- Από πού προέρχονται οι προσωπικές μας αξίες, όπως αυτές που αντικατοπτρίζονται στη δραστηριότητα;
- Μπορείτε να εντοπίσετε τυχόν προκαθορισμένους έμφυλους ρόλους στην ιστορία;
- Ποια ζητήματα ή διλήμματα σχετικά με το φύλο εγείρει αυτή η ιστορία;

Co-funded by
the European Union

Πηγές – Σχετικό υλικό:

Η ιστορία προέρχεται από τον ιστότοπο του Συμβουλίου της Ευρώπης – Gender Matters.

Είναι διαθέσιμη στη διεύθυνση: <https://www.coe.int/en/web/gender-matters/-/stella>

Εκτιμώμενη διάρκεια: 45 λεπτά

Δραστηριότητα αρ. 3

Απεικονίστε την ενοχοποίηση του θύματος σε περιπτώσεις βιασμού

Η ακόλουθη άσκηση έχει ως στόχο να αναδείξει την συχνή επίρριψη ευθυνών στο θύμα η οποία παρατηρείται σε περιπτώσεις βιασμού. Σε αντίθεση με δίκες για άλλα εγκλήματα, η καταγγέλλουσα σε μια υπόθεση βιασμού συχνά βρίσκεται να δικάζεται η ίδια και να καλείται να αποδείξει την αθωότητά της. Φανταστείτε πώς θα σας ακουγόταν αν ένα θύμα ληστείας υποβαλλόταν στο είδος της μεταχείρισης που συνήθως υφίσταται ένα θύμα βιασμού κατά την αντεξέταση.

Στην ακόλουθη κατάσταση, ένας δικηγόρος υποβάλλει ερωτήσεις σε ένα θύμα ληστείας.

«Κύριε Σμιθ, σας λήστεψαν με όπλο στη γωνία μεταξύ της Πρώτης και της Κεντρικής οδού;»
«Ναι.»

«Αντισταθήκατε στον ληστή;»
«Όχι.»

«Γιατί όχι;»
«Ήταν οπλισμένος.»

«Τότε πήρατε συνειδητά την απόφαση να συμμορφωθείτε με τις απαιτήσεις του αντί να αντισταθείτε;»
«Ναι.»

«Φωνάζατε; Κλάψατε;»
«Όχι, φοβόμουν.»

«Κατάλαβα. Σας έχουν ξανακλέψει ποτέ;»
«Όχι.»

«Έχετε δώσει χρήματα στο παρελθόν σε κάποιο άτομο;»
«Ναι, φυσικά.»

«Και το κάνατε οικειοθελώς;»
«Πού θέλετε να καταλήξετε;»

«Λοιπόν, ας το θέσουμε έτσι, κύριε Σμιθ. Έχετε δώσει χρήματα στο παρελθόν. Στην πραγματικότητα, φημίζετε για τη φιλανθρωπική σας δράση. Πώς μπορούμε να είμαστε σίγουροι ότι δεν ΣΚΕΦΤΗΚΑΤΕ εσείς να σας πάρουν τα χρήματά σας με τη βία;»
«Ακούστε, αν ήθελα...»

«Αφήστε το. Τι ώρα συνέβη η ληστεία, κύριε Σμιθ;»
«Γύρω στις 11:00 μ.μ.»

«Ήσασταν έξω στο δρόμο στις 11:00 μ.μ.; Τι κάνατε;»
«Απλώς περπατούσα.»

Αριθμός έργου: 2024-2-EL01-KA210-ADU-000286934.

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την δημιουργία του παρόντος υλικού δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει μόνο την άποψη των συντακτών/τριών και η Επιτροπή ή ο Ελληνικός Εθνικός Οργανισμός δεν δύνανται να καταστούν υπεύθυνοι για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτό.

«Απλώς περπατούσατε; Ξέρετε ότι είναι επικίνδυνο να βρίσκεστε στο δρόμο τόσο αργά το βράδυ. Δεν σκεφτήκατε ότι θα μπορούσατε να πέσετε θύμα ληστείας;»

«Δεν το είχα σκεφτεί.»

«Τι φορούσατε εκείνη την ώρα, κύριε Σμιθ;»

«Για να δω... ένα κοστούμι. Ναι, ένα κοστούμι.»

«Ένα ΑΚΡΙΒΟ κοστούμι;»

«Ναι, είμαι επιτυχημένος δικηγόρος, ξέρετε.»

«Με άλλα λόγια, κύριε Σμιθ, περπατούσατε στους δρόμους αργά το βράδυ φορώντας ένα κοστούμι που ουσιαστικά διαφήμιζε το γεγονός ότι θα μπορούσατε να είστε ένας εύκολος στόχος για εύκολο χρήμα, έτσι δεν είναι; Εννοώ, αν δεν σας γνωρίζαμε καλά, κύριε Σμιθ, θα μπορούσαμε να σκεφτούμε ότι πηγαίνατε γυρεύοντας να σας συμβεί ακριβώς αυτό, έτσι δεν είναι;»

Ερωτήσεις για αναστοχασμό:

- Πώς σας έκανε να νιώσετε αυτή η άσκηση;
- Βρήκατε τις ερωτήσεις παράλογες ή άδικες;
- Πώς αυτό το σενάριο αντικατοπτρίζει τον τρόπο με τον οποίο οι επιζήσασες βιασμού συχνά ανακρίνονται στην πραγματική ζωή;
- Πώς μπορεί να αισθάνεται ένα θύμα όταν υποβάλλεται σε τέτοιου είδους ερωτήσεις από επαγγελματίες;
- Ποια είναι η επίδραση της επίρριψης ευθύνης στο θύμα στην προθυμία του να καταγγείλει την υπόθεση και/ή να ζητήσει βοήθεια;
- Ποια στερεότυπα σχετικά με το φύλο, τη σεξουαλικότητα ή τη συμπεριφορά κρύβονται πίσω από τέτοιου είδους ερωτήσεις;
- Πώς οι πολιτισμικές μας αντιλήψεις ενισχύουν την επίρριψη ευθυνών στο θύμα;
- Ως επαγγελματίες κοινωνικών υπηρεσιών, πώς μπορείτε να αναγνωρίσετε και να αμφισβητήσετε την επίρριψη ευθυνών στο θύμα στην εργασία σας;
- Μπορείτε να σκεφτείτε κάποιες απαντήσεις που να εστιάζουν στην επιζήσασα και να αντικαταστήσουν τις παραπάνω ερωτήσεις που την κατηγορούν;

Πηγές – Σχετικό υλικό:

Άσκηση από το Κέντρο Ευαισθητοποίησης για την Κακοποίηση στις Σχέσεις – Άσκηση για την απεικόνιση της ενοχοποίησης του θύματος σε περιπτώσεις βιασμού

Είναι διαθέσιμη στη διεύθυνση: <https://stoprelationshipabuse.org/educated/exercise-to-illustrate-victim-blaming-in-rape-cases/>

Εκτιμώμενη διάρκεια: 50 λεπτά

Co-funded by
the European Union

Αριθμός έργου: 2024-2-EL01-KA210-ADU-000286934.

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την δημιουργία του παρόντος υλικού δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει μόνο την άποψη των συντακτών/τριών και η Επιτροπή ή ο Ελληνικός Εθνικός Οργανισμός δεν δύνανται να καταστούν υπεύθυνοι για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτό.